

PIR ZALOZENIA 1892.
"СВОБОДА"
 "LIBERTY"
 видання три рази на тиждень
 вівторок, четвер і субота.
 УПРАВЛІННЯ НАРОДНИЙ СВОБОДИ
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 всі аarti, інош-ордера і інші гроші надішліть
 вказ на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1892
"СВОБОДА"
 "LIBERTY"
 The Ukrainian Newspaper
 published three times a week
 Tuesday, Thursday and Saturday,
 by Ukrainian National Association,
 at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 The best advertising medium.
 Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу — "СВОБОДА" — Official organ of Ukrainian National Association.
 РІК XXVII. ДЖЕРСИ СІТІ, Н. ДЖ., вівторок 26-го марта 1918. 4. 36. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, March 26, 1918. No. 36.

ВЕЛИКИЙ НАСТУП НІМЦІВ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Німці переломили боєву лінію Англіїців. — Поверх 30.000 полонених і 600 гармат.

Далекострільні гармати бомбардують Париж з віддалення 120 км. [74 миль].

Іркутск, столиця Сибіри, в руках 80-тисячної армії з полонених Німців.

ВІСТІ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 25, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЧЕРНІВ ПРО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ З УКРАЇНОЮ.

Мирові переговори між Москвою і Україною мають неурядовий характер.

МОСКВА, 19. марта (телеграма спізнена). — Чернів, більшевський міністер загр. справ, подав нині урядово до відома загалу, що правительство "савета" має неурядові переговори з Україною в справі мира та що він надіється, що небагом розпочнуть формальні мирові переговори.

Українське правительство проголосило воєнний стан.

Українське правительство проголосило в південській, чернігівській і харківській губерній воєнний стан, щоб втрутити Харків і запобігти дальшому наступові австрійських військ, які помагають проти більшевськийїї рід.

Німці видали приказ ввійти на Україну і у Фінляндію членам "червоної сторони".

ЛОНДОН, 21. марта. — Німецькі офіцери, які пероводять воєнні операції на Україні і у Фінляндію, видали приказ своїм командирам, щоб не брати до уваги, але вжити всіх заходів до "червоної сторони", ставлячи їх на рівні з бандитами.

Вістку про так розпоряджене позад до відома в німецькому парламенті провідник незалежних соціалістів, посол Ледебур.

З одної сторони ми заключаємо з більшевиками мир, говорив дальше Ледебур — а з другої знова їх війнамо. Се дальніший спосіб, щоб викликати ненависть проти всього німецького народу, яка буде тривати на віки".

Німецькі війська заняли Отаків.

ЛОНДОН, 22. марта. — Телеграма ширя Райтера з Петрограда доносить, що Німці обсадили місто Отаків, положене між Дніпровським залізницю (41 миль на північний схід від Одеси).

Полонені Українці вертають домі.

МОСКВА, 21. марта. — Київ від часу, коли його заняли німецькі війська, є зовсім відітяти від прочой Росії.

Дильоматичним представником Німеччини в Києві є Мум. Привнорено безосередне залягання полонене між Києвом а Берліном і Віднем. Місцеві часисни подають переклад німецьких телеграм. Німецькі гроші курсують в місті, причому одна німецька марка чинить ся за 70 копійок (переводивши одна німецька марка чинила ся за 50 копійок).

Воздушна почта між Києвом і Віднем.

АМСТЕРДАМ, 21. марта. — "Кампінг Сайтунг" доносить, що між Києвом а Віднем і між Одесою а Петроградом завелено воздушну почту листово.

На Сибіри.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 25, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ІРКУТСК, СТОЛИЦЯ СИБІРИ, В РУКАХ ПОЛОНЕНИХ НІМЦІВ.

Полонені Німці і Австрійці zorganizували 80-тисячну армію.

ТОКІО, 23. марта. — Урядовий японський звіт, який одержано нині тутешнім міністерством загр. справ, доносить, що Іркутск, головне місто Сибіри і столиця Іркутської губернії (140.000 мешканців), заняти армією, зложеною з 80.000 полонених Німців і Австрійців.

Німці, які доносять телеграма, організують ще дальших 100.000 полонених, які перебувають на Сибіри.

Армія, яка заняла Іркутск, складала ся з двох дивізій, з котрих кожда числила по 40.000 людей.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 25, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЛОМИЛИ БОЄВУ ЛІНІЮ АНГЛІЙЦІВ.

Поверх 30.000 полонених і 600 гармат в протягу триденної битви.

БЕРЛІН, 24. марта. — Німецький урядовий рапорт, виданий нині вечером, звучить: "Між рікою Сомаю і Оазою наші війська йдуть дальше наперед. Місцевість Польєн зобуота.

Наша добича у воєнних матеріалах величезна. Англіійські війська палають підчас відвоювань французькі міста і села.

"Величезна битва відбуується ся в околиці Балон. Міста Перон і Гам зобуоти.

"Наші війська перешли між Перон і Гам ріку Сома".

"Попередній німецький звіт, вийданий в полудне, звучить: "Наші війська вніесли перемогу у битві коло Монші, Камбре, Ст. Катжен і Ла Фер.

"Англіійська 3-та і 4-та армія та части французько-американських військ, які прибули на поміч, побити.

"Число полонених вносить поверх 30.000, а зобутих гармат поверх 600".

(В першій дні битви німецькі війська полонили 16.000 Англіійців і зобули 200 гармат, а в другій дні битви число полонених зросло було на 25.000, а число зобутих гармат на 400).

БИТВА ТРИВАЄ БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ ДАЛЬШЕ.

ЛОНДОН, 24. марта. — Урядовий рапорт голівного команданта англійських військ у Фландрії, ген. Гейга, звучить: "Неприятель розпочав нині новий наступ на цілім боєвій фронті, який триває через цілий день.

"На полудне від Перон вдало ся неприятельсь перерватися в кількох місцях через ріку Сома.

"На північ від Перон неприятель пероводить дуже сильний наступ проти наших становищ здовж долини Соми. Торіаші. Наші війська були припинені в тім місці уступити назад на свої становища.

"Дальше на північ напад сильних відділів неприятельських відперто з тяжкими втратами від Німців. В битві визначили ся найбільше 17. і 40. дивізії, відбиваючи багато атаків".

НАЙСТРАШНІША БИТВА В ІСТОРІЇ СВЯТА.

Міліони війська і тисячі гармат беруть участь в битві.

ЛОНДОН, 23. марта. — Люди, які брали участь у великих битвах під Верденом, над Сомаю і коло Аррас, кажуть, що їх не можна брати навіть на приближене порівняння з теперешню битвою.

Між гуком гармат і вибухочних куль нема жадної перерви. Тисячі гармат всього калібру, від найменших до найбільших, не утихають ані на хвилину.

Війскові звісти обчислюють, що на однім досить коротким фронті Німці усталили поверх 1.000 гармат. Як летуні доносять, Німці мають ще 12 праців одної гармати.

По сторони німецької бере участь на 50-мильній боєвій фронті 80 до 100 дивізій піхоти (числячи одну дивізію по 12.000 людей, 960.000 до 1.200.000 Німців бере участь в наступі).

НІМЦІ БОМБАРДУЮТЬ ПАРИЖ З ДАЛЕКОСТРІЛЬНИХ ГАРМАТ.

Гармати стріляють з віддалення 120 кілометрів (74 миль).

ПАРИЖ, 23. марта. — ПАРИЖ НАХОДИТЬ СЯ НИНІ, ПОЧАВШИ ВІД 6-ГО ГОДИНИ РАНО, ПІД ОГНЕМ ДАЛЕКОСТРІЛЬНИХ ГАРМАТ. 24-центнерові стріляна (наборт) досягають міста і перемітає, в прервах 20 хмль.

Около 10 осіб убитих і 15 ранених.

Звісний винахідник і знавець озружа Гудсон Максім, заявив, що далекострільна гармата не є новим винаходом і нічим надзвичайним. Після його обчислення вже 18-цалова гармата може стріляти 9-цалевими стрілянами на віддалення 120 кілометрів. 9-цалова гармата при довжині 80 стіл стріляє на 20 миль. Треба лише подовити калібер гармати і задержати калібер стріляна, щоб подовити енергію. Подовлюючи калібер гармати чотирі рази, побільшити ся чотири рази також і енергія, дачи кою ніслід можливість осягнути віддалення 80 миль.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

В РОСІЇ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 25, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Троцький демобілізує лавну армію.

МОСКВА, 22. марта. — Правительство "савета" дуже нагло розорує і демобілізує лавну армію, виключаючи в сей спосіб її вплив на публічний справ.

Московський "савет" учинив з свого ексекутивного комітету всіх сакадських депутатів. Подоба атак відбувають ся по цілій Росії. Давна армія перестане лебавим цілком істувати і не буде мати права до вливання депутатів.

Нова армія, зложена з добровольців, буде вибрати нових депутатів до рйських "саветів".

Салдати не хочуть скадати озружа.

Давні салдати в багато случаев нерало складають озружа зведно повсюду Петероград, до праці. В Петерограді три паки відомоли ся від демобілізації сторони" ввійшли до баранів, коли салдати спали, забрали їх озружа і змислили салдатів опустити місто.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Петероградський "савет" видав урядове оповіщення, в яким заявив, що згадані полки будуть відбиті вимогою революцій, дальше що були аніма і виводили ся з міста.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

Після його гадки далекострільна гармата, якої живають тепер Німці на Париж, важить около 800 до 1.000 тоннд.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

Published twice a week, Tuesday, Thursday, and Saturday except on legal holidays at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1898

JOSEPH STEFKEWICZ, Chief Editor.

NICHOLAS DUTKIEWICZ, Managing Editor.

HON. DANIEL WELLS, Assistant Editor.

ANDREW SAWKA, Business Manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of Oct. 3, 1917.

Subscription rates table for United States and foreign countries, including annual and monthly rates.

Address: ZWOBYA, 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Часо телефону 498 Montclair.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

Теперішній склад кабінету українського правління.

Коли унаслідок коаліції правління Володимир Винниченко, Мала Рада (екзекютивний комітет Української Центральної Ради) прилучила сформоване нове кабінеу Всеволоду Голубовичеві. До нового кабінету, який складається з виключно з членів партії соціалістично-революційної, входять: Голубович, прем'єр і міністер заграничних справ; Немоловський, міністер війни; Кваченко, міністер внутрішніх справ; Христюк, міністер справедливості; Антонович, міністер маринари; Перелісний, міністер фінансів; Соколович, міністер комуналізації; Черниченко, міністер рибництва; Ковалевський, міністер пошти.

Всеволод Голубович є цивільним інженером і знаменитим суспільним економістом. Числить 40 літ життя. Є чоловіком невичерпної енергії і незвичайного політичного хисту. Він був першим представелем української мирової делегації.

Большевицька каша.

Київська "Нова Рада" (ч. 203, з 21. грудня 1917) пише п. з. "На яку ступити?" отже:

Генеральний секретаріат української народної республіки на нинішній день держить свій Рада народних комісарів, бачите, у хвалючої його розумності і, яко підготовчу каміанню, розночіна арешти Українців у Петербурзі. Але разом з тим становище секретаріату й змінилося, бо тепер така рада народних комісарів не від того, щоб піти на порозуміння з ним і вже шукає посередництва, щоб зійти ся з його представниками у Петербурзі.

Ця невідомої суми перший замір, ні шаленої радості другий не виключить. Сміяється трохи з комісарських пороз, які не годять ся давати їм підписання. Петербурзькі комісарі, і як вони не будуть, так і не будуть, щоб могла було на них звертатися. Характеристичне тільки оте варгане большевицького правління. Заваривши кашу, вона очевидно їй само вже не знає, як її спожити, і почавши колотичне, не пам'ятає, на яку ступити в тих подіях, що розгортають ся перед ними, і як вони не будуть, так і не будуть, щоб ринучи яму другому, найлакше в ній самому опинити ся.

Великий наступ у Франції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 25, 1918 as required by the Act of October 3, 1917.)

Від чотирох днів триває без перестанку наступ німецьких військ проти зєднаних військ альянсу на західних боєвих фронтах. З дотеперішнього перебігу битви можна вносити, що німецький генеральний штаб має намір перевести її з цілою силою яко лютий так і гармат, щоб поринити висаді війни. Нім не вважують великою пригодою і величезні сили зєднаних військ та гармат, які беруть участь в теперішній змаганю. На се вказує також і те, що німецький шіфр обійшов особисто команду над військами у теперішній битві.

Як представляє в дійсності теперішнє воєнне положення і який буде дальший перебіг воєнних операцій на підставі кількох днів битви, годі сказати. Чи Німці здатимуться приміняти на західних фронтах свою давню випробувану методу, якою уживали при ланомо російського фронту над Дунаєм, румунського фронту в Сємігороді-або італійського фронту над Ізонцо, се позіає також поки що незвісно. Англійські та французькі військи знають підпорядкову, що Німці вивадили розподілу головний наступ на 50-мильній фронті. Білям Пером, але вони рівночасно розпочали не менше сильне бомбардуванє також в чотирох інших частях боевого фронту. Не виключене є, що Німці будуть старати ся також і в котрихсь другім місцях передітими боеву анімі свого противника, щоб в сей спосіб не дати йому змоги кинути всі резерви на запрошений фронт.

Є здогадки, що головними цілями німецького наступу є передітими столиця Франції, Париж, а є віддалена всего около 60 миль від боевого фронту німецького, та важні пристани Кале і Дункірк, віддалені всего 20 миль від боевого фронту.

Чи осягнені ці цілі принаємо би рішене, треба сумнівати ся. Не є однак дуже залежати від перебігу і поведення обох сторін у дальших воєнних операціях.

Одно можна дати з певністю сказати, що битва, яка розпочалась з дня 21. марта у Франції, належить до найбільших найстрашніших в історії всіх дотеперішніх воєн. Відомовідо до того будуть також страшний в людях.

Польща і Бересте Литовське.

Клі записковий тижневик "Нова Юра", з 21. лютого 1918.

Коли переговори завчасне в Бересте Литовським польське правління (з Варшави) просило центральні держави, щоб допустили його представників. Госпіню польського прем'єра (Яна Бухаринського) в Берлін на Різдво і дальші переправляв з Кільманом (німецьким канцлером) не довели до нічого і з початком січня с. р. перегіти самі виїхали з Берліна і до Відня. Принято їх з великими почестями, були промови, але успіху жадного, "З уявляти на важні завдані, які зроблено з обох сторін" — писала одна польська газета з Кривате, яка звичайно тримає ся центральних держав — приває Раді ревітів ідіарєв є підозре великого значення". Але між того стала кінчила ся отсю перемовною заміткою: "Переговори, які ведуть ся з Українцями в нашій неприємності, виключають оправдані побо-

вована... Говорить се про границю між Польщею і Україною... Коли бий висаді перетворити не зазначив берлінських завдані... Польські імперіалісти, які стремлять до заборони кінцот сучасної боротьби, щоб Українці не узяли того, що їм належить, але договор з 9. лютого іде дальше і дієсно принає Українці куєсь польського краю в західній часті Холми і в новітні Біла.

Довіренню акту несправедливості сутроти польського народу... Се значить, що в європейській "реальній політиці" Польські знома вивають за "залюбовану скількість" (за цю, такє, з чим не треба числитися). Вони боють розповідати про своє значення і скінчили фантазують про велику державу. Коли російська революція признала незалежність і протягнула до неї привязку року, варшавська "Рада старі" відповіла, що "стародавній спір між Польщею за великий край мєме їх територіями, котрі протягом століть належали до Польщі, що не євничення", і внаслідок, що доля Литовці, Білорусини і Українці мала би бути порішена, "відомовідо до державних інтересів незалежності Польщі".

Польські провідники на імміграції, що впрочим були в опозиції до варшавської "Ради старі", в с'м випадку годили ся з нею в 7 автономічних п'янах. Коли стара Росія дала Польськ, польські запозначили, котрі зуть себе "національними демократами", заявили за всезадоволення і впрочим до Росії, але коли революційна Росія заявила за незалежність Польщею, вони проголосили її смерті і зголосились до складу ко її. Вони тепер домагались незалежності Польщі і забору Польщею Литви і розбору Білорусу та України. Вони планували насильство, хоч не мали сили до розпоряджистости та голосили, що мають плані практичні, хоч вони були тільки підлі. Чотиріста літ тому назад шапк Мємєльвід, що "се є на ділі зовсім природне і звичайне, як люди, що мають силу, стремлять до здобування послєдності, і як се роблять ті, що мають силу, то треба їх похвалити; однак як вони не мають сили, а мимотого стремлять осягнути се за всяку ціну, то вони заслужують на догану і легкавенє".

Розуміємо в західній Європі бачиш промову Польщу, котра заступити Росію в європейській рівновазі, хоч по правді, як Росія перестане бути великою державою, Польща буде лишена на ласку Німців. — А всяне побільшенє Польщі ноштом Литви, Білоруси або України тільки зробило би її ще більше зависимю від німецької помочи: вона тоді набувала би над недовольними підданми і осудувала би їх за несправедливі і порожні парозиди на ехсіді. Положенє Польщі є таке, що потім, коли по міжнародній справі дійдуть ся при помочи сили, а не права, вона не може бути дієсно незалежною. Де незалежність народу не є забезпечена його власною силою, він мусить-мати охорону через корисне географічне положенє. Ізраїлярі є в такім положеню, що їм годі здобути. Євнєнній і Норвегій відділені землем, доступні з моря. Також Голландія, як би її надів переможний неприятели, могла би анексувати за помочю до цілого світу. Польскі замешкують осередок великої, отвертої долини; числять менше ніж 20 мільйонів; євстудують з двома найчисленнішими народами Європи — Німцями і Москалями — і стратегічно є шіршою, замкненою на суші. На случай війни Балтійське море є замкнене для всіх великих держав, окрім двох, котрі також на суші євстудують з Польщею і тому сторону поміч Польща могла би дістати лише від Німеччини або Росії. Через те в теперішніх часах "реальної політики" Польща може обертаєти лише в російськ або німецькм крузі.

Коли би Литва, Білорусь і Україна вже зовсім відірвались від Росії, то окрім євчужних національних стремлінь відділи би їх ще від Польщі також противні суспільні інтереси. Се є селянські народи і майже поволуку земель в їх краях посідає мала група польської шляхти. Тому така Польща, якою правили би упрішєні і послєдні класи, мусить здатися на ласку центральних держав для охорони перед революційним силами дома, а також простити їх о ратунку польської шляхти в євчужних державах на ехсіді. В Бересте Литовським граф Чернін кілька разів виставляв ся перед Українцями за "польською меньшєстю", що було "красною ласвою" для польської шляхти (на Україні), але то було все, що центральні держави могли зробити для своїх "штатуванних слуг".

Польщу відлучено з Бересте Литовським постановою центральних держав. Польскі останки пішли з в'язного шлюбу. Ім дивало ся до вибору: або добитися, побільшити Польщі під крилами центральних держав, або виваювати за засаді з російською революцією. Коло Різдва польська делегація прибула до Відня і домагала ся Литви і Волині. В Росії польська армія, яку створено під ойкою вшехлякості, напала на російську головну кватирку, "ауклетува" білоруську губернію Могильов, де Польки творять один процент населеня, і тепер мала вислати делегацію до Варшави. До кого?

Польський соціаліст Робіничек домагав ся, щоб Німці забрали свої війська з Польщі. Але чи зробив би се якийсь Польск, не-соціаліст? Як би забрано німецькі війська, то повстала би селянська революція в Литві, на Волині і в Польщі.

Самоозначенє означало би кєнєць польських великодержавних стремлінь. Центральні держави стоять між польською шляхотою і суспільною революцією і тому державу польської шляхти можуть вважати за цюсє таке, чим можна погоджувати.

Східна Галичина остаєт ся при Габсбургах, але євчєна річ, що вона довше не може бути під панованєм польської шляхти.

Але навіть самоуралий східної Галиччини не можна вважати за тривку розв'язку.

Дехто вить (автор статі від себе жєдає, що він в се не вить), що Австрія оставила східну Галичину, аби її опісля віддати Польщі, на случай, як би залучила ся з Австрією Польща.

Одтак більше імовірно є, що коли Австрія з власної волі здобилась на берестейський договір, то вона радше

проміняла польські п'яна за ширшу українську амбіції. Можливо, що Австрія сподіват ся, що Україна приїде за єхсіді Галичину Габсбурзького пануючого (припущенє допустить, дивно і євчєнне). На таку розв'язку Німеччина скоріше годилась би ся ніж на "австрійську розв'язку польської питання" (себо на прихильне трактуванє польських державних стремлінь і будованє Польщі при боті Австрії), а се тому, що Німеччина рішеня ніколи не віддати своїх польських земель, а коли Польща стала частиною Австрії, вона колись могла би поринити про політику Австрії. В некорисній Німеччині. Однак Україна має проти-Німеччині інтерес, тож залучені її до Австрії було би на руку Польщі. (Зазначимо, що Австрія далеко меншє від України, а-крім того Австрія не є нічим одноцілним, а залукою ворогуючих народів, тож говорене про "залученє" України до неї є тільки євчєним говоренєм і нічим більше).

В такій спосіб Австрія могла би завистити, що вона не має інтересу в Польщі і лишити її для Німеччини.

Остаточню польська "реальна політика" збожнювала. Опирала ся вона на службі сильною, а крижд слабшого. Тепер лише ті, що не мають нічого до страчєня, можуть говорити в обороні Польщі або виваювати за неї.

Голоси чужинецької преси.

Хомащина в Україні і Польща.

"The Manchester Guardian", діюний радикальний хвєник в Англії, в числі 22.316 (з 15. лютого 1918 р.) пише:

Договір між центральними державами і Україною викликає протест з сторони многих Польск. Доносить, що польське правління в окупованій території зрєзнувало. Австрійські Польскі стали в опозиції проти правління центральними державами в признає і вступєлять. Причиною сього незгодованє до України с'х територій, які Польскі уважають за свої. Польські протестувачі не означають с'х територій, але легко є догадати ся, значю, що кожда партія має свої ідеї супроти того, куди мають іти границі Польщі. Є примором такі Польскі твердять, що ідеї Австрії і Австрійської Польщі, бо коли-там в історії вони були як ось так прилучені до польської корони. Знов група Дюмовскою, з якою несправедливо звязало ся наше міністерство заграничних справ, домагеть ся для Польщі великих російських провинцій, притім добре знати, що збудуваний проти большевицький польський леґіон проголосив польською російську (білоруську) провинцію Могіляв. Іншими словами, є багато тактих Польскі, які думають, що добріра історія дає більше право ніж самозначенє. Причиною теперішних протестів є влученє Хомащини до України. Влученє Хомащини до Польщі перевелось на основі віденського договору. В 1913 році царським указом її від Польщі відірвано і правлено нею як кождою іншою російською провинцією. Свого часу Польскі протестували проти сього, але тепер сей акт одобрили центральні держави. Кажуть, що насаме так є в дійсності. Але в дійсності в Галичині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-думають-щоєт, зробили для Польскі, але вони не думають зробити так багато, як Польскі хочуть. Проти, примором, думає держава-австрійська-спір з Польщею. Коли в Хомащині в дійсності то-тут не поволонє навіть найменшого гріха супроти національності; але ми євчєні, що такі уяві не обходять центральних держав. Центральні держави-

